

PROJECTE
LINGÜÍSTIC
DE L'ESCOLA MAS MARIA

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Escola Mas Maria
(Cabrls)

ÍNDEX

1. Introducció.

2. Anàlisi del context lingüístic de les famílies del centre.

3. Àmbits d'actuació.

3.1. Àmbit pedagògic.

3.1.1. La llengua catalana com a llengua vehicular.

3.1.2. La llengua catalana com a llengua d'ensenyament-aprenentatge.

3.1.3. Procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.

3.1.4. Procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua estrangera.

3.1.5. Actuació amb els alumnes nous al centre.

3.1.6. Criteris per a les adquisicions del procés d'ensenyament-aprenentatge a la situació sociolingüística del centre globalment i individualment.

3.2. Àmbit de Govern Institucional.

3.2.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

3.2.2. Criteris per a les adquisicions del procés d'ensenyament-aprenentatge a la situació sociolingüística del centre globalment i individualment.

3.3. Àmbit humà i de serveis

3.3.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

3.4. Àmbit administratiu.

3.4.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.

4. Seguiment i avaluació del PLC

1. INTRODUCCIÓ

Cada vegada resulta més evident que en el context que definia la llengua que calia ensenyar i com fer-ho ha anat canviant d'una manera espectacular i ràpida. La situació lingüística s'ha vist fortament modificada, sigui per la irrupció dels mitjans de comunicació (i tot el procés de globalització); sigui per la irrupció de la convergència europea; sigui per la mobilitat i els processos migratoris. Les exigències socials que van emergent en aquest context han canviat, requereixen noves respostes i que l'escola sàpiga adaptar-se a aquesta situació canviant.

A l'escola Mas Maria, després d'una profunda reflexió en el si de l'equip de mestres, volem exposar els principis en què es fonamenta el nostre Projecte Lingüístic:

- Definim la llengua com un dels principals vehicles que té l'ésser humà per comunicar-se i relacionar-se. La llengua és, al món i a l'escola, quelcom viu, afectiu, funcional, emocional, usual..., present en la majoria de les accions que realitzem. Per tant, a l'escola, lloc de comunicació i aprenentatge, la llengua ha d'ésser un dels eixos vertebradors present en totes les activitats.
- *Com a mestres*, creiem que aprendre llengües representa sempre un augment de la riquesa personal i cultural. Al nostre país, créixer parlant, aprenent i usant dues llengües, és quelcom habitual i això ens pot permetre obrir més fàcilment les portes a altres llengües, altres cultures, a altres vies de comunicació. En definitiva creiem que l'escola ha de potenciar i desenvolupar la competència plurilingüe que reclama la societat del segle XXI. Estem en un món cada cop més pluricultural on el coneixement de les diferents llengües és un fet inqüestionable. Aquest coneixement pot ajudar als nostres alumnes a integrar-se, a créixer en el respecte i la tolerància i a garantir-los la oportunitat.
- La llengua és present en l'ensenyament-aprenentatge de les diferents àrees curriculars (matemàtiques, ciències, llengua) com a mitjà de comunicació, de sociabilització i com a eina de construcció del pensament. Al mateix temps són aquestes mateixes àrees les que donen, a l'escola, contingut a l'aprenentatge de la llengua.
- És per tot això que pensem que és necessari que els nens i nenes aprenguin català, castellà i anglès de manera graduada i adaptada a les diferents necessitats.
- Considerem la llengua catalana com la nostra llengua, la llengua que ens identifica amb el nostre entorn més proper, que ens identifica com a col·lectiu, com a ciutadans de Catalunya. El català és a l'escola, la llengua vehicular, la llengua que acull nens i famílies, la llengua d'ús, de relació i de comunicació.

Els nens i nenes la utilitzaran dins l'horari lectiu, excepte en les *matèries* que s'hagin acordat fer en altres llengües (castellà i anglès), al pati, a les hores de menjador i en les activitats extraescolars.

- El castellà és la llengua més propera a nivell ambiental i que els nens i nenes senten i coneixen des de ben petits, encara que no la parlin habitualment. El castellà s'introduirà a 1r de cicle inicial.
- L'anglès és una llengua *necessària* per moure's pels diferents canals de comunicació de la nostra societat, a més de ser una llengua molt estesa.

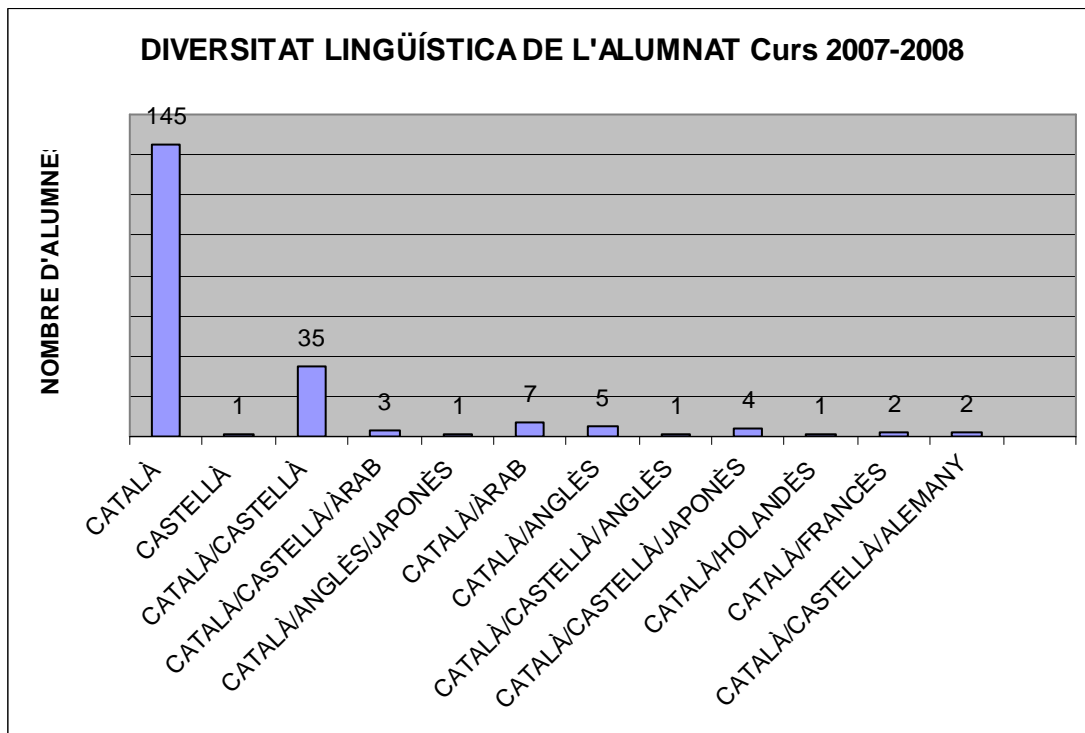
La llengua anglesa s'introduirà a P4.

Amb aquest Projecte Lingüístic volem aconseguir facilitar l'aprenentatge de les llengües i dotar als nostres alumnes de l'instrument bàsic d'expressió i d'aprenentatge necessaris per viure en una societat alfabetitzada on, a més de la llengua oral té una importància cabdal la llengua escrita. Volem que els nostres alumnes tinguin la possibilitat d'entendre, parlar, llegir i escriure en qualsevol de les tres llengües, en l'ample conjunt de situacions de comunicació que la vida social, laboral, acadèmica els proposarà.

2. ANÀLISI DEL CONTEXT LINGÜÍSTIC DE LES FAMÍLIES DEL CENTRE

L'estudi de les dades dels alumnes que actualment formen part de l'escola, pel que fa a les llengües que dominen, ens fa veure que hi ha una gran diversitat lingüística en la nostra població escolar.

En el següent gràfic es pot comprovar com tots els alumnes dominen el català.

D'altra banda, també es desprèn d'aquestes dades que gairebé un 30% dels alumnes es poden comunicar en català i en alguna altra llengua, indistintament.

En el moment de la matrícula hi ha famílies que defineixen als seus fills/es, exclusivament, com a no catalanoparlants, però normalment tots, acaben el curs amb la capacitat de comunicar-se en aquesta llengua (parlar i comprendre) i segueixen la vida escolar com la resta de l'alumnat.

En casos d'escolarització de nous nens en d'altres cursos diferents a P3, les experiències que s'han viscut fins l'actualitat ens porten a veure que l'aprenentatge de la llengua catalana és més lent, però al llarg d'un curs es dona un progrés molt important de comprensió i comunicació.

3. ÀMBITS D'ACTUACIÓ

3.1. Àmbit pedagògic

3.1.1. La llengua catalana com a llengua vehicular.

1. El català, llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en el nostre centre.
2. El català serà el vehicle d'expressió habitual en les activitats docents tant internes com externes.
3. Les activitats complementàries que es portin a terme fora del centre seran majoritàriament en català, exceptuant aquelles que es facin concretament per a treballar una altra llengua.
4. Els recursos materials o didàctics seran en català sempre que sigui possible (exceptuant aquelles àrees que es facin en una altra llengua que serà en aquesta)
5. Els mestres seran models d'ús de la llengua catalana.
6. Tots els mestres del centre i en totes les àrees demanaran la correcció en l'ús de la llengua tant a nivell oral com escrit.

3.1.2. La llengua catalana com a llengua d'ensenyament –aprenentatge.

1. Les àrees s'impartiran normalment en llengua catalana, excepte la de llengua castellana i la de llengua estrangera, a més de les parts de currículum que el centre decideixi de tractar en castellà o anglès.
2. Les àrees impartides en llengua catalana utilitzaran aquesta llengua en les activitats orals, escrites, material didàctic...
3. El català serà la llengua amb què s'impartiran les estructures comunes.
4. El centre vetllarà perquè en acabar el Cicle Inicial els alumnes tinguin un bon domini de la lectura i escriptura en català corresponent a l'edat.
5. El centre vetllarà perquè en acabar la Primària, els alumnes "coneguin i utilitzin correctament i apropiadament la llengua catalana tant oralment com per escrit i l'emprin habitualment com a llengua vehicular i d'aprenentatge".
6. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua es farà , sobretot, des d'una perspectiva constructivista.

7. L'organització de l'ensenyament i l'aprenentatge es farà a partir de situacions comunicatives i funcionals.

3.1.3. Procés d'ensenyament- aprenentatge de la llengua castellana.

1. El centre vetllarà perquè en acabar la Primària els alumnes “coneguin la llengua castellana de manera que puguin utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió”.
2. A cadascun dels nivells es farà com a mínim les hores de llengua castellana establertes en la normativa vigent.
3. Es treballarà la llengua castellana de manera funcional, potenciant el seu ensenyament en situacions comunicatives.
4. A l'Educació Primària es pretén que, a més d'una llengua d'ús, passi a ser una llengua d'aprenentatge. S'aniran introduint registres més curriculars.
5. A l'àrea de llengua castellana, i a les àrees que s'imparteixin en aquesta llengua, el castellà serà l'idioma de comunicació oral i escrit amb què es realitzaran tots els treballs.
6. El material didàctic que s'utilitzi a les sessions que es treballi la llengua castellana serà, sempre que es pugui, en aquesta llengua.
7. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua es farà, sobretot, des d'una perspectiva constructivista.

3.1.4. Procés d' ensenyament–aprenentatge de la llengua estrangera.

1. La llengua estrangera que s'imparteix al nostre centre és la llengua anglesa.
2. El fet de formar part d'un Pla d'Innovació de Llengües Estrangeres (des del curs 05-06) ha suposat la introducció de l'anglès a Parvulari a partir de P-4.
3. Al Parvulari pretenem afavorir la competència oral dels nens i nenes en aquesta llengua, de forma lúdica i global, utilitzant-la com a llengua de comunicació.
4. A l'Educació Primària es pretén que, a més d'una llengua d'ús, passi a ser una llengua d'aprenentatge. S'aniran introduint registres més curriculars.

5. A l'Educació Infantil, com a mínim es faran 1,5 hores lectives a la setmana en anglès.
6. A l'Educació Primària es faran com a mínim les hores de llengua anglesa establertes en la normativa vigent.
7. La llengua de comunicació en les hores d'anglès serà sempre aquesta per part de la mestra, així com també serà la llengua dels materials i suports lingüístics que s'hi utilitzin.
8. L'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua anglesa es farà, sobretot, des d'una perspectiva constructivista.
9. És imprescindible que els/les mestres que imparteixin la llengua Anglesa a la nostra escola, siguin especialistes d'anglès amb bon nivell tant de la llengua oral com escrita. Seran el model dels alumnes i, per tant, es un aspecte bàsic i fonamental per a un bon aprenentatge des de petits.

3.1.5. Actuació amb els alumnes nouvinguts al centre.

L'actuació amb els alumnes nouvinguts serà la que hi ha expressada al Pla d'Acollida del Centre.

3.1.6. Criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament aprenentatge a la situació sociolingüística del centre globalment i Individualment.

1. El centre vetllarà perquè en el moment d'ingrés d'alumnat amb llengua familiar diferent de la catalana, aquest se senti acollit, establint estratègies que li facilitin una ràpida comunicació en llengua catalana per tal d'afavorir la seva participació activa en la dinàmica de l'escola.
(Tractament de les llengües a l'Educació Primària)
2. El centre tindrà en compte la situació sociolingüística del seu entorn. Pel que fa a l'alumnat no catalanoparlant, s'impulsarà la tendència a usar el català en el màxim de contextos possible, com a expressió de la voluntat de normalitzar la llengua del país o d'arrelament a Catalunya. En el cas d'alumnes catalanoparlants, s'impulsarà l'ús del català en el màxim de contextos possibles i la pràctica de les actituds de participació en converses on cada interlocutor fa ús de la seva llengua.

3.2. Àmbit de Govern Institucional

3.2.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge

1. La llengua catalana serà el vehicle d'expressió normal tant en les activitats internes com en les de projecció externa.
2. La llengua catalana serà el vehicle d'expressió normal en totes les reunions i actes de la comunitat educativa: cicles, comissions, claustre de professors, consell escolar...
3. La llengua catalana serà el vehicle habitual en les comunicacions orals i escrites entre el professorat, el personal no docent i l'alumnat.
4. Tota la retolació general de l'escola: taulers d'anuncis, aules, sala de professors, secretaria... haurà de ser en català.

3.2.2. Criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament-aprenentatge de les llengües a la realitat sociolingüística del centre globalment i individualment

1. El centre vetllarà per la difusió entre la comunitat educativa de les ofertes institucionals que fomentin l'ampliació de coneixements sobre la cultura catalana i la situació del català en relació amb les altres llengües presents en el centre i en el context on està ubicat.
2. El centre fomentarà la participació del col·lectiu escolar en les activitats organitzades per les institucions que tinguin com a objectiu fomentar l'ús de la llengua i el coneixement de la cultura catalana i la integració, si és el cas.
3. El centre demanarà a l'AMPA l'ús de la llengua catalana en les activitats internes i externes d'acord amb el PLC. També es demanarà la seva participació en la difusió de cursos de llengua i cultura catalanes per a les famílies de l'escola, perquè aquestes s'impliquin en el procés d'aprenentatge de la llengua catalana de llurs fills/es.

3.3. Àmbit humà i de serveis

3.3.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge

1. El centre vetllarà perquè el PAS i el personal contractat tingui la suficient competència lingüística en català, tant oral com per escrit, segons la tasca que hagi de desenvolupar.
2. Es demanarà a l'AMPA que tingui en compte també aquest criteri a l'hora de contractar personal de suport.
3. En les activitats extraescolars que es faran a l'escola s'utilitzarà com a llengua vehicular el català, excepte aquelles que siguin completament de les àrees de llengua castellana o d'anglès.

3.4. Àmbit administratiu

3.4.1. Tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge

1. Es redactarà, publicarà i difondrà en català tota la documentació pròpia del centre, tan la que regula la vida interna (actes, convocatòries, horaris, arxius...), com la que n'assegura la projecció externa (cartes als pares i alumnes, butlletins de notes, correspondència externa...).
2. Els models de documents diversos preparats en el centre com: el full de comunicat d'incidències, el full de comunicació de sortides... estaran redactats en català.
3. El català serà la llengua utilitzada en les relacions amb el Departament d'Ensenyament i les altres institucions de l'Administració pública, ja sigui local, autonòmica o estatal, de Catalunya.
4. S'utilitzarà el català en totes les comunicacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català.
5. Les actuacions administratives sol·licitades pel públic es faran en català.
6. Els avisos al públic inserits al tauler d'anuncis es faran en català.
7. L'atenció al públic es farà, normalment, en català.
8. Es proveirà, sempre que sigui possible, de les eines informàtiques en català dels ordinadors de secretaria i aquells altres que s'utilitzin en tasques administratives.

4. SEGUIMENT I AVALUACIÓ DEL PLC

L'avaluació de l'aplicació del Projecte Lingüístic es farà anualment per part del Claustre de Mestres i l'Equip Directiu i quedarà reflectit en la memòria de final de curs. Donat que la memòria haurà de ser aprovada per Consell Escolar, considerem que aquest òrgan també valorarà l'aplicació del PLC.

Cada inici de curs s'establirà la posada en pràctica de les propostes sorgides en l'avaluació, en la memòria realitzada a final de curs, i quedarà reflectida en el Pla Anual. Aquestes propostes, així com el Projecte Lingüístic, es donaran a conèixer als mestres nous que es vagin incorporant al centre

Quan al centre hi hagi l'escolarització completa, el Claustre de Mestres, assessorat pel Coordinador Lingüístic i l'Equip Directiu, farà una valoració global del mateix per veure si cal fer-hi canvis substancials els quals han de ser aprovats pel Consell Escolar.

De la distribució horària de les llengües, actualment podem explicitar que en les hores de lliure disposició, al cicle inicial, s'està impartint llengua catalana i que es fan tallers de plàstica (2 hores/setmana) en català, castellà i anglès. Aquesta distribució, però, no la podem deixar establerta en el nostre Projecte Lingüístic ja que a final de curs en farem una valoració i definirem si continuem en la mateixa línia el curs vinent.

D'altra banda també es farà l'actualització del diagrama que representa la diversitat lingüística de l'alumnat del centre ja que els números s'han modificat. De totes maneres el diagrama que es presenta actualment (punt 2 d'aquest projecte) continua definint la situació de l'escola, la gran diversitat lingüística amb la que comptem.

A mesura que es vagin ampliant els cursos, aquest projecte s'anirà revisant i actualitzant en funció de la pràctica docent.

Cabrils, setembre de 2009